

Działalność Instytutu Nauk Biblijnych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w roku akademickim 2022/2023

Academic Activities of the Institute of Biblical Studies
at the John Paul II Catholic University of Lublin
in the Year 2022/2023

Tomasz Bartłomiej Bąk

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
tbak@kul.pl

 <https://orcid.org/0000-0003-0328-0282>

I. Sprawy personalne

W roku akademickim 2022/2023, podobnie jak w roku ubiegłym, Sekcja Nauk Biblijnych KUL działała w ramach czterech katedr:

1. Katedra Egzegezy Ksiąg Historycznych, Prorockich i Sapiencjalnych

Kierownik – ks. dr hab. Dariusz Dziadosz, prof. KUL

Pracownicy:

- ks. dr hab. Andrzej Piwowar, prof. KUL
- ks. dr Krzysztof Naporę SCJ
- ks. dr Arnold Zawadzki

2. Katedra Filologii Biblijnej i Literatury Międzytestamentalnej

Kierownik – ks. prof. dr hab. Mirosław Stanisław Wróbel

Pracownicy:

- ks. prof. dr hab. Henryk Drawnel SDB
- ks. dr Tomasz Bąk
- ks. dr Krzysztof Kinowski

Wykładowcy wyższych seminariów duchownych afiliowani do Sekcji Nauk Biblijnych:

- ks. dr Marcin Biegas
- ks. dr Michał Powęska

3. Katedra Egzegezy Ewangelii i Pism Apostolskich

Kierownik – dr hab. Krzysztof Mielcarek, prof. KUL

Pracownicy:

- ks. prof. dr hab. Stefan Szymik MSF
- ks. dr hab. Adam Kubiś, prof. KUL

Wykładowcy wyższych seminariów duchownych afiliowani do Sekcji Nauk Biblijnych:

- ks. dr Sławomir Czajka
- ks. dr hab. Jacek Kucharski

4. Katedra Teologii Biblijnej i Proforystyki

Kierownik – ks. prof. dr hab. Henryk Witczyk

Pracownicy:

- ks. dr hab. Marcin Kowalski, prof. KUL
- ks. dr Marcin Zieliński

Wykładowca wyższego seminarium duchownego afiliowany do Sekcji Nauk Biblijnych:

- ks. dr Paweł Lasek

II. Ważniejsze wydarzenia naukowe i organizacyjne

8 listopada 2022 r. miało miejsce spotkanie profesorów i doktorantów Sekcji Nauk Biblijnych KUL połączone z uroczystą inauguracją nowego roku akademickiego. Spotkanie odbyło się w parafii pw. Dobrego Pasterza w Lublinie.

Pod koniec roku 2022 ukazał się dwutomowy podręcznik *Język grecki Nowego Testamentu* autorstwa ks. dr. hab. Andrzeja Piwowara, prof. KUL. Jest to kolejna pozycja książkowa w ramach wydawanej przez Sekcję Nauk Biblijnych KUL serii Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki.

W dniu 18 stycznia 2023 r. działające we współpracy z Sekcją Nauk Biblijnych KUL Centrum Heschela oraz Archidiecezjalne Centrum Dialogu Katolicko-Żydowskiego zorganizowały Dzień Judaizmu. Uroczystości miały miejsce w Collegium Jana Pawła II. Po odśpiewaniu *Shema Israel* i przywitaniu gości odczytany został fragment Księgi Wyjścia (13,1–9) oraz perykopa z Ewangelii według św. Marka (14,12–25). W dalszej części programu wygłoszone zostały dwa referaty:

- „Pascha w ujęciu żydowskim” (referat wygłosił rabin Icchak Chaim Rapoport z Żydowskiej Gminy Wyznaniowej w Warszawie),
- „Pascha w ujęciu chrześcijańskim” (referat wygłosił ks. Mirosław Bielecki, ojciec Ogniska Światła i Miłości w Łopocznie).

Po wysłuchaniu referatów miał miejsce koncert w wykonaniu duetu skrzypcowego ROKduo oraz chwila modlitwy, którą poprowadził kantor Symcha Keller oraz

bp Mieczysław Cisło. Obchody Dnia Judaizmu zakończyło słowo i błogosławieństwo abp. Stanisława Budzika, Metropolity Lubelskiego i Wielkiego Kanclerza KUL.

W styczniu 2023 r. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II otrzymał dofinansowanie z budżetu Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu „Doskonała Nauka” (moduł: Wsparcie monografii naukowych), którego finalnym celem jest upowszechnianie najnowszych osiągnięć nauki polskiej w świecie. Beneficjentami projektu, obejmującego dofinansowanie tłumaczeń monografii naukowych na język angielski, zostali trzej pracownicy Sekcji Nauk Biblijnych KUL:

- dr. hab. Krzysztof Mielcarek, prof. KUL: „Jeruzalem, Jerozolima. Znaczenie onomastyki Świętego Miasta w dziele Łukasowym” (dofinansowanie 43 694,75 zł, całkowita wartość projektu 49 222,25 zł);
- ks. prof. dr hab. Stefan Szymik: „Problem polemiki antyepikurejskiej w pismach Nowego Testamentu” (dofinansowanie: 45 163,25 zł, całkowita wartość projektu 50 855,75 zł);
- ks. prof. dr hab. Mirosław Wróbel: „Antyjudaizm a Ewangelia Janowa” (dofinansowanie 48 834,50 zł, całkowita wartość projektu 54 939,50 zł).

W dniu 13 lutego 2023 r. o. Iyad Twał, vice-prezydent wykonawczy Betlehem University i ks. prof. Mirosław Kalinowski, rektor KUL podpisali Memorandum of Understanding pomiędzy Betlehem University (Palestyna) a Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II (Polska). W wydarzeniu uczestniczył ks. prof. Mirosław S. Wróbel, dyrektor Sekcji Nauk Biblijnych KUL.

14 lutego 2023 r. ks. prof. Mirosław Kalinowski, rektor KUL oraz ks. prof. Mirosław Wróbel, dyrektor Centrum Heschela KUL i kierownik Sekcji Nauk Biblijnych KUL spotkali się z prof. Amnonem Albeckiem, rektorem Bar-Ilan University w Tel Avivie oraz z osobami odpowiedzialnymi za poszczególne wydziały na tym uniwersytecie w celu omówienia możliwości współpracy naukowej, dydaktycznej i kulturalnej pomiędzy Bar-Ilan University a Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II.

W ramach serii Materiały Pomocnicze do Wykładów z Bibliistyki (tom 14) ukazała się monografia ks. prof. dr hab. Stefana Szymika *Ziemia Przymierza. Geografia i archeologia biblijna w zarysie*.

17 maja 2023 r. rektor KUL ks. prof. dr hab. Mirosław Kalinowski mianował ks. prof. dr hab. Mirosława Wróbla pełnomocnikiem ds. Relacji Katolicko-Żydowskich i Badań Naukowych w Ziemi Świętej, będącego dotychczasowym dyrektorem Centrum Heschela KUL. Na nowego dyrektora Centrum Heschela powołany został ks. dr hab. Marcin Kowalski, prof. KUL.

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, reprezentowany przez ks. prof. dr. hab. Mirosława Wróbla oraz ks. dr. hab. Marcina Kowalskiego, prof. KUL, zawarł porozumienie z Seminario Rabinico Latinoamericano. Umowa o współpracy przewiduje wymianę studentów, wspólne seminaria, warsztaty oraz publikacje naukowe. Wśród realizatorów porozumienia jest Centrum Heschela KUL.

5 czerwca 2023 r. odbył się egzamin licencjacki dla studentów Sekcji Nauk Biblijnych KUL, do którego przystąpili ks. Arkadiusz Wojnicki, o. Stanisław Paprocki oraz p. Patryk Pikulinski. Wszyscy zdający otrzymali oceny pozytywne.

W dniach 5–6 czerwca 2023 r. w Niepokalanowie miał miejsce finał Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biblijnej. Przewodniczącym komisji konkursowej był ks. prof. dr. hab. Mirosław Wróbel.

23 czerwca 2023 r. w ramach serii naukowej *Studia Biblica Lublinensia* (tom 23) ukazała się nowa monografia *Ojciec na ziemi w dziele Łukasza*. Autorem książki jest dr hab. Krzysztof Mielcarek, prof. KUL.

4 sierpnia 2023 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda nadał ks. dr. hab. Dariuszowi Dziadoszowi, prof. KUL tytuł naukowy profesora nauk teologicznych w dyscyplinie nauki biblijne.

III. Sympozja naukowe organizowane w Sekcji Nauk Biblijnych KUL

1. Jesienne Dni Biblijne

W dniach 25–26 października 2022 r. Sekcja Nauk Biblijnych KUL zorganizowała Jesienne Dni Biblijne pod hasłem „The Stranger in the Bible and the Ancient Near East”. Ze względu na niedawne obostrzenia, związane z pandemią koronawirusa, symposium zostało przeprowadzone w formie zdalnej z wykorzystaniem multimedialnej platformy Teams.

Wtorek, 25 października

Symposium rozpoczęło się powitaniem prelegentów i gości przez ks. prof. dr. hab. Przemysława Kantykę, dziekana Wydziału Teologii KUL, oraz ks. prof. dr. hab. Mirosława Wróbla, kierownika Sekcji Nauk Biblijnych KUL. Kolejne sesje przedstawiały się następująco:

Sesja I: The Foreigner in the Ancient Near East

(przewodniczył ks. dr hab. Adam Kubiś, prof. KUL)

- Israel Finkelstein (Tel Aviv University: School of Archaeology and Maritime Cultures at the University of Haifa): „Israelites in Judah after 720 BCE: An Updated View”,

- Filip Taterka (Instytut Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych PAN): „You Were Strangers in the Land of Egypt: Notes on the Attitude towards Foreigners in Ancient Egypt”
- Maciej Münnich (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II): „Strangers par Excellence – Arabs in Neo-Assyrian Sources”
- Bruno Clifton OP (Blackfriars Hall, University of Oxford): „A Stranger in My Own Land: Can a Sojourner Belong to the Household?”

Sesja II: The Stranger in the Hebrew Bible (Part One)

(przewodniczył ks. dr Marcin Zieliński)

- Augustinus Gianto SJ (Pontifical Biblical Institute in Rome): „The Foreigner in the Hebrew Bible. A Sociolinguistic Observation”
- Peter Dubovský SJ (Pontifical Biblical Institute in Rome): „A Poor Foreign Widow Teaches a Great Prophet (1 Kings 17)”
- Craig E. Morrison SJ (Pontifical Biblical Institute in Rome): „Insiders and Outsiders: Transmitting the Idea of the Foreigner from the Hebrew Bible to the Targums and the Peshitta”
- Paul Béré SJ (Pontifical Biblical Institute in Rome): „Living in Canaan: Who Are the Strangers in Joshua?”

Sesja III: The Stranger in the Hebrew Bible (Part Two)

(przewodniczył ks. dr Krzysztof Naporá)

- Łukasz Popko OP (École biblique et archéologique française de Jérusalem): „Estrangement and Homecoming in the Prophetic Texts. Household as a Root Metaphor”
- Andrzej Toczyski SDB (Salesian Pontifical University in Jerusalem): „Identity and Otherness in the Analysis of the Rahab Story (Josh 2:1–24)”
- Joseph Sievers (Pontifical Biblical Institute in Rome): „Josephus’s Presentations of Foreigners”
- Waldemar Szczerbiński (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu): „The Attitude of Jews towards Strangers from Biblical Times to the Present Day”

Środa, 26 października

Sesja IV: Lo straniero nei libri storici della Bibbia Ebraica

(przewodniczył ks. dr hab. Dariusz Dziadosz, prof. KUL)

- Pietro Bovati SJ (Pontifical Biblical Institute in Rome): „La figura dello straniero nella Bibbia Ebraica: fenomenologia e teologia”
- Jean Louis Ska SJ (Pontifical Biblical Institute in Rome): „Uno straniero può attraversare il Giordano e far parte del Popolo eletto? (2 Re 5)”
- Giovanni Rizzi (Pontifical Urbaniana University in Rome): „L’ospitalità negata e il disfacimento di una società: I casi emblematici di Lot a Sodoma in Gen 19 e del crimine di Gabaa in Gdc 19”

Sesja V: Gli stranieri nei libri storici e sapienziali

(przewodniczył ks. dr hab. Andrzej Piwowar, prof. KUL)

- Stanisław Bazyliński OFMConv (Pontifical Theological Faculty Saint Bonaventure-Seraphicum in Rome): „La simbolica dello straniero nel Salterio”,
- Donatella Scaiola (Pontifical Urbaniana University in Rome): „Rut e l’inizio di Proverbi (capp. 1–9)”,
- Daniela de Panfilis (Pontifical Biblical Institute in Rome): „Straniero ma non estraneo. Lo sfondo esperienziale e teologico della relazione con l’«altro di me» nella Bibbia Ebraica”.

Sesja VI: Lo straniero nel Nuovo Testamento

(przewodniczył ks. dr Arnold Zawadzki)

- Andrzej Gieniusz (Pontifical Urbaniana University in Rome): „Cittadini e stranieri nelle lettere autoriali di san Paolo”,
- Dariusz Kotecki (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu): „«Uscite, popole mio, da lei [...]» (Ap 18,4). Cristiano verso la cultura straniera”,
- Paweł Podeszwa (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu): „L’accoglienza trasforma da forestiero a ospite. Una riflessione alla luce della Terza Lettera di Giovanni”.

Jesienne Dni Biblijne zostały zakończone słowami podziękowania i podsumowania, wygłoszonymi przez ks. prof. dr. hab. Mirosława Wróbla, kierownika Sekcji Nauk Biblijnych KUL, oraz przez ks. dr. hab. Dariusza Dziadosza, prof. KUL, głównego organizatora sympozjum.

2. Konferencja upamiętniająca 10. rocznicę śmierci ks. prof. Józefa Kudasiewicza

Konferencja zatytułowana „Uczeń mądrości, ojciec Kościoła naszych czasów” została zorganizowana 16 listopada 2022 r. w Lublinie. Rozpoczęła się Mszą Świętą celebrowaną w kościele akademickim KUL w intencji śp. ks. prof. Józefa Kudasiewicza. Homilię wygłosił ks. prof. dr hab. Mirosław Wróbel. Po Mszy Świętej miała miejsce okolicznościowa konferencja poprowadzona przez ks. prof. dr. hab. Stefana Szymika. Ks. prof. dr hab. Stanisław Dyk przedstawił „Wkład ks. prof. Józefa Kudasiewicza w rozwój homiletyki polskiej”, a ks. dr Hubert Ordon „Sylwetkę naukową ks. prof. Józefa Kudasiewicza”. Ostatnia część konferencji została poświęcona wspomnieniom „Ks. prof. Józefa Kudasiewicza w ocenie współpracowników i przyjaciół”.

3. Sympozjum ku czci ks. prof. Józefa Kudasiewicza (1926–2012)

Sympozjum ku czci ks. prof. Józefa Kudasiewicza było kolejną formą upamiętnienia 10. rocznicy jego śmierci i zostało zorganizowane w Wyższym Seminarium Duchownym w Kielcach w dniu 19 listopada 2022 r. Otwarcie sympozjum nastąpiło po Mszy Świętej celebrowanej w kościele seminaryjnym w intencji śp. Ks. prof. Kudasiewicza. Słowo

powitania do zgromadzonych skierował ks. bp Jan Piotrowski oraz ks. Paweł Tambor, rektor WSD w Kielcach. Sympozjum składało się z dwóch sesji:

Sesja I: Biblia i przepowiadanie

- ks. prof. dr hab. Henryk Witczyk: „Bóg – Ojciec Jezusa Chrystusa i Ojciec nasz. Misterium miłości i życia”,
- ks. prof. dr hab. Mirosław Wróbel: „Biblijna ikona Miriam z Nazaretu jako wzór kobiecości i otwarcia na moc Ducha Świętego”,
- ks. prof. dr hab. Stanisław Dyk: „Aktualizacja Słowa Bożego w przepowiadaniu”.

Sesja II: Biblia – kultura – społeczeństwo

- dr hab. Krzysztof Mielcarek, prof. KUL: „«Matka mojego Pana» (Łk 1,43), czyli Łukaszowa perspektywa roli Maryi w historii zbawienia”,
- dr hab. Małgorzata Krzysztofik: „Biblia w polskiej poezji współczesnej – modele obecności”,
- ks. dr hab. Miłosz Hołda: „Do kogo mówimy? «Aksjologia teizmu» i diagnozy Grzegorza Wielkiego”,
- ks. dr hab. Rafał Dudala: „Ewangelia zsekularyzowanego świata”.

4. Symposium ku czci ks. prof. Ryszarda Rubinkiewicza SDB

W dniach 23–24 listopada 2022 r. w Centrum Transferu Wiedzy KUL zostało zorganizowane sympozjum, upamiętniające życie i twórczość wybitnego polskiego biblisty – ks. prof. Ryszarda Rubinkiewicza: „Od Księgi Henocha do Czwartej Księgi Sybillyńskiej. Apokryfy Starego Testamentu – pomiędzy tradycją a innowacją”. Uroczystego otwarcia sympozjum dokonał ks. prof. dr hab. Przemysław Kantyka – Dziekan Wydziału Teologii KUL. Przebieg sympozjum był następujący:

Środa, 23 listopada 2022 r.

Sesja I

(przewodniczył ks. prof. dr hab. Henryk Drawnel SDB)

- ks. dr Wojciech Kardys (WSD, Pelplin): „Egzorcyzm w Apokryfie Księgi Rodzaju (1Q20ar) na tle demonologii Starego i Nowego Testamentu”,
- ks. dr Marcin Biegas (KUL, Lublin): „Dawid jako prorok w tekście Kompozycji Dawidowych (11Q5 xxvii 2–11) na tle literatury z Qumran”,
- dr Michał Klukowski (KUL, Lublin): „Problem małżeństw mieszanych. Od Księgi Ezechiela do 4QMMT”.

Sesja II

(przewodniczył ks. dr hab. Marcin Kowalski, prof. KUL)

- ks. prof. dr hab. Henryk Drawnel SDB (KUL, Lublin): „Potop w tekście etiopskim Księgi Przypowieści (1 Hen. 89:1–9) w kontekście literatury starożytnej Mezopotamii”,
- ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski (UPJP II, Kraków): „Bóg Żydów diaspory egipskiej w modlitwie arcykapłana Szymona (3 Mch 2,1–20) i kapłana Eleazara (3 Mch 6,1–15)”.

- ks. prof. dr hab. Marek Parchem (UKSW, Warszawa): „Apokaliptyczny charakter Testamentu Mojżesza”.

Sesja III

(przewodniczył ks. dr Marcin Biegas)

- ks. prof. dr hab. Antoni Tronina (KUL, Lublin): „Książę Mastema i jego aniołowie w Księdze Jubileuszy”,
- ks. dr hab. Marcin Kowalski, prof. KUL: „Apokaliptyczne oblicze przeciwników Pawła w 2 Kor 10 – 13”.

Sesja IV

(przewodniczył: ks. prof. dr hab. Antoni Tronina)

- dr hab. Dorota Muszytowska (UKSW, Warszawa): „Znaczenie metafory «asteres planetai» w Liście Judy 13 w świetle 1 Księgi Henocha”,
- ks. dr Łukasz Laskowski (WSD, Częstochowa): „Aktualizacja historii biblijnej u Pseudo-Filona”.

Czwartek, 24 listopada 2022 r.

Sesja V

(przewodniczył: ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB)

- ks. prof. dr hab. Mirosław Wróbel (KUL, Lublin): „Walka o władzę nad Mojżeszem pomiędzy aniołem a diabłem (Jud 9) w świetle apokryfów Starego Testamentu”,
- dr Maja Miduch (UPJP II, WSD TS, Kraków): „Żyd z Diaspory czy poganin ? Kto stoi za powstaniem IV Syb”,
- dr Przemysław Piwowarczyk (UŚ, Katowice): „Obieg apokryfów Starego Testamentu w literaturze koptyjskiej”.

Sesja VI

(przewodniczył: ks. prof. dr hab. Mirosław Wróbel)

- dr Wojciech Kosior (UJ, Kraków): „Echa apokryficznego mitu o upadku aniołów i narodzinach demonów w Talmudzie babilońskim z perspektywy systemu Elyonim veTachtonim”,
- prof. dr hab. Piotr Muchowski (UAM, Poznań): „Wzięcie Henocha (Rdz 5,24) w egzegezie karaimskiej”,
- prof. dr hab. Dorota Rojszczak-Robińska (UAM, Poznań): „Stary Testament w staropolskich apokryfach Nowego Testamentu”.

Sesja VII

(przewodniczyła: prof. dr hab. Dorota Rojszczak-Robińska)

- dr hab. Barbara Strzałkowska, prof. UKSW (Warszawa): „Testament Hioba jako interpretacja tekstu LXXHi”,
- mgr Wojciech Stelmach (UAM, Poznań): „Postacie Adama i Ewy w staropolskich apokryfach Nowego Testamentu”.

- mgr Zofia Bryłka (UAM, Poznań): „Sensy typiczne w staropolskich apokryfach Nowego Testamentu”.

5. Wiosenne Sympozjum Biblijne

22 marca 2023 r. na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim miało miejsce zorganizowane przez Sekcję Nauk Biblijnych Wiosenne Sympozjum Biblijne. Tegoroczny temat sympozjum: „Ekonomia w Biblii. Biblia w ekonomii”. Głównym organizatorem wydarzenia był ks. dr Krzysztof Naporą. Po słowie wstępnym, wygłoszonym przez ks. prof. dr. hab. Mirosława Wróbla, kierownika Sekcji Nauk Biblijnych KUL, sympozjum przebiegało według następującego porządku:

Sesja I

- dr hab. Witold Tyborowski, prof. UAM: „Klasyczny i nieklasyczny najem pasterzy w okresie starobabilońskim”;
- ks. dr Krzysztof Kinowski (KUL): „Asyryjskie interesy handlowe w Fenicji za czasów Tiglat-Pilesera III (744–727 przed Chr.) na podstawie Listu z Nimrud ND2715”;
- ks. dr Łukasz Laskowski: „*Abyście panowali...* Szczególne aspekty znaczeniowe Rdz 1,28n”;
- ks. dr hab. Andrzej Piwowar, prof. KUL: „Pożyczka w nauczaniu Syracha (Syr 29,1–7)”.

Sesja II

- ks. dr hab. Wojciech Węgrzyniak (UPJP II, Kraków): „Powołani do pomnażania pieniędzy czy do ubóstwa?”;
- ks. prof. dr hab. Janusz Kręciđło (UKSW, Warszawa): „Jakiej ekonomii uczy nas Jezus?”;
- dr Magdalena Józwiak (KUL, Lublin): „*Jednemu dał pięć talentów, drugiemu dwa, trzeciemu jeden.* Patrystyczna egzegeza Mt 25,14–30”;
- ks. dr Zbigniew Grochowski (UKSW, Warszawa): „*Ubogich zawsze macie u siebie, ale Mnie nie zawsze macie* (J 12,8). Obfitość czasów mesjańskich według czwartej Ewangelii”.

Sesja III

- dr hab. Krzysztof Mielcarek, prof. KUL: „Purpura i bisior, czyli chrześcijanin wobec luksusu (Łk 16,19–31)”;
- ks. dr Wojciech Wasiak (UAM, Poznań): „Łukaszowy *oikos* – między ekonomią i zbawieniem”;
- o. dr Piotr Nyk OCD (KID, Kraków): „Rola i znaczenie dóbr materialnych w przypowieści o nieuczciwym rządcy (Łk 16,1–13)”

Sesja IV

Panel dyskusyjny: „Biblia w ekonomii”. Prowadził ks. dr Krzysztof Naporą. Uczestnikami byli: prof. dr hab. Andrzej Cwynar (WSEI, Lublin), Artur Kalicki (Duszpasterstwo Przedsiębiorców i Prawodawców „Talent”, Fundacja „Crown”), Rafał Barański („Talent”), Marek Świeży („Talent”).

IV. Działalność naukowo-dydaktyczna pracowników Sekcji Nauk Biblijnych KUL

Prezentację działalności naukowo-dydaktycznej rozpoczyna osoba kierownika Sekcji Nauk Biblijnych KUL. W dalszej kolejności przyjęty został porządek alfabetyczny. Sprawozdanie obejmuje działalność pracowników sekcji zatrudnionych na etatach badawczych lub badawczo-dydaktycznych. Pod hasłem „Działalność dydaktyczna poza KUL” należy rozumieć wykłady wykraczające poza obowiązkowe zajęcia prowadzone przez pracowników SNB KUL.

1. Ks. prof. dr hab. Mirosław Stanisław Wróbel

Monografia

Anti-Judaism and the Gospel of John. A New Look at the Fourth Gospel's Relationship with Judaism (Lublin Theological Studies 7; Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 2023).

Rozdziały w monografiach lub podręcznikach

1. „Komentarz do Księgi Rodzaju”, M.S. Wróbel *et al.*, *Komentarz do Księgi Rodzaju, Księgi Wyjścia, Księgi Kapłańskiej, Księgi Liczb i Księgi Powtórzonego Prawa* (Komentarz Teologiczno-Pastoralny do Biblii Tysiąclecia. Stary Testament; Poznań: Pallottinum 2023) 35–94.
2. „Wizja świata w judaizmie Drugiej Świątyni”, *Kościół i świat* (red. A.A. Napiórkowski) (Kraków: Wydawnictwo Naukowe UPP II 2023) 11–30.
3. „Wyznanie wiary ‘obcych’ w Boga Abrahama, Izaaka i Jakuba w interpretacji Biblii Aramejskiej”, *Religijne obrazy obcych. Żydzi, chrześcijanie, muzułmanie* (red. R. Marcinkowski – M. Grodzki – A. Citlak) (Kraków: Libron) 195–212.
4. „Dialogiczna relacja między Bogiem i człowiekiem w Biblii”, *Przestrzenie dialogu. Chrześcijańskie inspiracje kultury spotkania* (red. T. Adamczyk) (Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL) 329–353.
5. „Znaczenie i wartość lektury Starego Testamentu”, M.S. Wróbel *et al.*, *Komentarz do Księgi Rodzaju, Księgi Wyjścia, Księgi Kapłańskiej, Księgi Liczb i Księgi Powtórzonego Prawa* (Komentarz Teologiczno-Pastoralny do Biblii Tysiąclecia. Stary Testament; Poznań: Pallottinum 2023) 27–33.

Książka pod redakcją

M.S. Wróbel, K. Napora, A. Tronina, M. Targoński, M. Klukowski, *Komentarz do Księgi Rodzaju, Księgi Wyjścia, Księgi Kapłańskiej, Księgi Liczb i Księgi Powtórzonego Prawa* (Komentarz Teologiczno-Pastoralny do Biblii Tysiąclecia; Poznań: Pallottinum 2023).

Artykuły naukowe

1. „Ideological and Intertextual Relations Between the Targum Isaiah and the Gospel of John”, *Collectanea Theologica* 93/1 (2023) 85–102.
2. „L'expression « pain du ciel » dans l'Évangile de saint Jean à la lumière de l'Ancien Testament”, *Roczniki Humanistyczne* 71/8 (2023) 133–142.

Artykuły popularnonaukowe

1. „Człowiek Boży, którego serce mocno bije w Ziemi Świętej i w kraju nad Wisłą”, *Głosił Słowo Boże (Hbr 13,7). Księga Pamięci ku czci śp. ks. prof. Michała Bednarza* (Tarnów: Biblos 2022) 61–63.
2. „Grzech, który nie będzie odpuszczony”, *Apostoł Miłosierdzia Bożego* 1(117) (2023) 26–27.
3. „Wierzę w Kościół Chrystusowy, w którym można doświadczyć Miłości”, *Przegląd Biblijny* 15 (2023) 80–86.
4. „Bohaterowie Starego Testamentu: Mojżesz – życie i dzieło”, *Krąg Biblijny* 50 (2022) 107–112.
5. „Jezus jako nowy Mojżesz”, *Krąg Biblijny* 50 (2022) 112–117.
6. „Uświęcenie czasu i odpoczynek”, *Apostoł Miłosierdzia Bożego* 2(118) (2023) 30–31.
7. „Bohaterowie Starego Testamentu: Aaron – życie i dzieło”, *Krąg Biblijny* 51 (2023) 119–123.
8. „Błogosławieństwo Aaronowe w kontekście błogosławieństw Starego i Nowego Testamentu”, *Krąg Biblijny* 51 (2023) 123–129.
9. „Sakrament pokuty i pojednania”, *Apostoł Miłosierdzia Bożego* 3(119) (2023) 28–29.
10. „Bohaterowie Starego Testamentu: Jozue – życie i dzieło”, *Krąg Biblijny* 52 (2023) 129–134.
11. „Ziemia Kanaan jako Boży dar dla ludu wybranego”, *Krąg Biblijny* 52 (2023) 134–140.
12. „Sakrament Eucharystii”, *Apostoł Miłosierdzia Bożego* 4(120) (2023) 28–29.

Grant naukowy

Grant Ministerstwa Edukacji i Nauki „Doskonała Nauka” – moduł: Wsparcie monografii naukowych, którego finalnym celem jest upowszechnianie najnowszych osiągnięć nauki polskiej w świecie. Temat „Anti-Judiasm and the Gospel of John”.

Działalność sympojalna

1. Referat: „Biblijna ikona Miriam z Nazaretu jako wzór kobiecości i otwarcia na moc Ducha Świętego”, Sympozjum ku czci ks. prof. Józefa Kudasiewicza „Teolog w Kościele i świecie” (WSD, Kielce, 19.11.2022).
2. Referat: „Walka o władzę nad Mojżeszem pomiędzy aniołem i diabłem (Jud 9) w świetle apokryfów Starego Testamentu”, Ogólnopolskie Sympozjum „Od Księgi Henocha do Czwartej Księgi Sybillyńskiej. Apokryfy Starego Testamentu – pomiędzy tradycją

- a innowacją” upamiętniające życie i twórczość prof. dr hab. Ryszarda Rubinkiewicza (KUL, Lublin, 23–24.11.2022).
3. Referat: „Aktualne działania i perspektywy rozwoju Centrum Heschela KUL”, Międzyreligijny Kongres Katoliczek i Katolików (Warszawa, 11.01.2023).
  4. Referat: „Wizja świata w judaizmie Drugiej Świątyni”, Sympozjum XIV editio Cracoviensis Cogitationis Ecclesialis „Kościoł w świecie. Świat w Kościele” (UPJP II, Kraków, 6–7.03.2023).
  5. Referat: „Catholic-Jewish Relations in Lublin”, Konferencja z Profesorami i Studentami z Loyola Marymont University (Centrum Heschela KUL, Lublin, 26–27.05.2023).
  6. Referat: „Literary, Exegetical and Theological Aspects of Aramaic Translations of Psalms of Pilgrims (Psa 120–134)”, International Conference “Meeting with the Psalms and Psalters” (University of Notre Dame [USA], 22.06.2023).
  7. Referat: „Dialog chrześcijańsko-żydowski – wyzwania i perspektywy”, Lectio Magistralis Internationalis (UŚ, Katowice, 27.06.2023).

Kwerendy biblioteczne

1. Rzym, Papieski Instytut Biblijny (25–30.11.2022).
2. Jerozolima, École Biblique (4–15.02.2023).

Promocja obronionej rozprawy doktorskiej

Przemysław Kubisiak, *Moria jako miejsce ofiary Izaaka (Akedra) i Świątyni Jerozolimskiej w świetle źródeł biblijnych i rabinicznych. Analiza literacka, historyczna, archeologiczna i teologiczna (Rdz 22,1–19; 2 Krn 3,1)* (KUL; Lublin 2023).

Recenzja rozprawy doktorskiej

Szymon Wróbel, *Agape Ojca i Syna w Ewangelii św. Jana* (UPJP II; Kraków 2023). Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Hałas.

Promocje obronionych prac magisterskich

1. Konrad Imieliński, *Znaczenie i funkcja Ducha Prawdy we wspólnocie Janowej. Studium egzegetyczno-teologiczne (J 14,15–17; 15,26; 16,13–15)* (KUL; Lublin 2023).
2. Anna Katarzyna Dziuba, *Zstępowanie Jezusa, Jego Matki, braci, uczniów z Kany do Kafarnaum jako proces tworzenia nowej relacji pomiędzy Bogiem i człowiekiem. Analiza literacka, egzegetyczna i teologiczna J 2,12* (KUL; Lublin 2023).

Recenzje wydawnicze książek

1. K. Bardski – D. Budzanowska-Weglenda (oprac. krytyczne, tł.), *Średniowieczny słownik symboliki biblijnej. Pseudo-Garnier z Langres. Alegoryczne interpretacje całego Pisma Świętego* (Warszawa: Wydawnictwo Naukowe UKSW 2023).
2. M. Śleziak – J. Krzywdziński (red.), *Kuluary. Prace o języku i literaturze* (Wrocław: Quaestio 2022).

Recenzje wydawnicze artykułów naukowych

1. *Verbum Vitae* (1 recenzja).
2. *Studia Europea Gnesnensia* (1 recenzja).
3. *Studia Warmińskie* (2 recenzje).
4. *Collectanea Theologica* (2 recenzje).
5. *Biblia Patristica Thorunensia* (2 recenzje).
6. *Wrocławski Przegląd Teologiczny* (3 recenzje).
7. *Studia Gdańskie* (3 recenzje).

Działalność dydaktyczna poza KUL

Wykłady biblijne u sióstr karmelitanek w Dysie: „Jezus jako nowa Świątynia w Ewangelii według św. Jana”.

Działania popularyzujące Biblię

1. Organizacja Kursu Formacji Biblijnej KUL.
2. Liczne wystąpienia w telewizji i w radio jako ekspert KUL do spraw biblijnych.
3. Spotkania z cyklu W Blasku i Mocy Słowa Bożego w parafii Miłosierdzia Bożego w Lublinie (raz w miesiącu).
4. Lectio divina w archikatedrze lubelskiej (raz w miesiącu).
5. Spotkania biblijne w Ognisku Światła i Miłości w Łopocznie (3 spotkania w ciągu roku).
6. Organizacja pielgrzymek-rekolekcji biblijnych do Ziemi Świętej i Turcji szlakiem Kościółów Apokalipsy.

Inne osiągnięcia i pełnione funkcje

1. Dyrektor Instytutu Nauk Biblijnych.
2. Dyrektor Centrum Relacji Katolicko-Żydowskich im. Abrahama J. Heschela (17.10.2022 – 17.05.2023).
3. Pełnomocnik Rektora KUL ds. relacji katolicko-żydowskich i badań naukowych w Ziemi Świętej (od 17.05.2023).
4. Kierownik Katedry Filologii Biblijnej i Literatury Międzytestamentalnej.
5. Konsultor Komisji Nauki Wiary Konferencji Episkopatu Polski.
6. Prezes Stowarzyszenia na Rzecz Wspierania Bibliistyki „Verbum Sacrum”.
7. Dyrektor i redaktor naukowy projektu „Biblia Aramejska”.
8. Dyrektor Kursu Formacji Biblijnej KUL.
9. Moderator Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II Archidiecezji Lubelskiej.
10. Redaktor naczelny *The Biblical Annals*.
11. Redaktor naczelny serii Studia Pomocnicze do Wykładów z Bibliistyki.
12. Redaktor naukowy serii Biblia Lubelska. Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w Przekładzie z Języków Oryginalnych.
13. Redaktor naukowy serii Komentarz Starego Testamentu do Biblii Tysiąclecia.

14. Sekretarz komisji w przewodzie habilitacyjnym ks. dr. Jacka Kucharskiego.
15. Członek Stowarzyszenia Bibliistów Polskich.
16. Członek Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich.
17. Członek Lubelskiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk.
18. Członek Lubelskiego Towarzystwa Naukowego.
19. Członek Associazione ex-alumni del Pontificio Istituto Biblico.
20. Członek Society of Biblical Literature.
21. Członek Catholic Biblical Association.

9. Ks. dr Tomasz Bąk

Artykuły naukowe

1. „Il significato di “mandare” (Ἀποστέλλω) il discepolo da parte di Gesù nel Vangelo di Marco. Parte III: Le persone mandate da Gesù e l’ambiente della missione”, *Resovia Sacra* 29 (2022) 5–34.
2. „Critical Edition and Philological Analysis of Isa 49–50 based on Coptic Manuscript sa 52 (M 568) and Other Coptic Manuscripts in the Sahidic Dialect and the Greek Text of the Septuagint,” *The Biblical Annals* 13/1 (2023) 1–36.

Sprawozdanie

„Działalność Sekcji Nauk Biblijnych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w roku akademickim 2021/2022”, *The Biblical Annals* 13/2 (2023) 385–414.

Realizacja grantu

Projekt badawczy „Edycja krytyczna i analiza filologiczna dwóch rozdziałów Deutero-Izajasza (Iz 51–52) na podstawie koptyjskiego manuskryptu sa 52 (M 568), innych rękopisów dialektu saidzkiego oraz greckiego tekstu Septuaginty” finansowany przez Instytut Nauk Teologicznych Wydziału Teologii KUL (czas realizacji: 23.11.2021 – 31.12.2022).

Działalność sympozjalna

1. Referat: „Opis stworzenia świata w Rdz 1 na tle kultur starożytnego Bliskiego Wschodu”, sympozjum katechetyczne (Instytut Teologiczno-Pastoralny w Rzeszowie, Rzeszów, 22.04.2023).
2. Referat: „Czy Bóg odrzucił lud swój? (Rz 11,1). Zbawcza perspektywa Izraela w Liście św. Pawła do Rzymian”, konferencja „Ku lepszemu rozumieniu Pisma Świętego” organizowana przez Caritas Diecezji Rzeszowskiej i Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” Regionu Lubelsko-Rzeszowskiego we współpracy z Katedrą Filologii Biblijnej i Literatury Międzytestamentalnej KUL, Instytutem Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego, Katedrą Biotechnologii i Ogrodnictwa Uniwersytetu Rolniczego

w Krakowie, Katedrą Chrystologii i Eklezjologii Fundamentalnej KUL, Wydziałem VI Nauk Teologicznych Lubelskiego Towarzystwa Naukowego (Myczkowce, 3.06.2023).

Recenzje wydawnicze artykułów naukowych

1. *Roczniki Teologiczne KUL* (1 recenzja).
2. Wydawnictwo „Tygiel” (2 recenzje).

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Wykład: „Wprowadzenie do Pięcioksięgu”, Instytut Teologiczno-Pastoralny im. św. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzeszowie (Akademia Biblijna).
2. Wykład: „Stworzenie świata i człowieka w świetle Księgi Rodzaju”, Instytut Teologiczno-Pastoralny im. Św. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzeszowie (Teologia dla Nowej Ewangelizacji).
3. Cykl wykładów: „Egzegeza Starego Testamentu: Pięcioksiąg”, Wyższe Seminarium Duchowne w Rzeszowie (rok III i IV, semestr I, rok akademicki 2022/2023).
4. Cykl wykładów: „Wprowadzenie do Pisma Świętego”. Kurs w zakresie teologii i kultury polskiej – edycja I w ramach Studium KUL dla Polonii i Polaków za granicą (II semestr, rok akademicki 2022/2023).
5. Cykl wykładów: „Listy świętego Pawła”, Akademia Biblijna Diecezji Rzeszowskiej (II semestr, rok akademicki 2022/2023).
6. Cykl wykładów: „Egzegeza Listu św. Pawła do Rzymian”, Akademia Biblijna Diecezji Rzeszowskiej (II semestr, rok akademicki 2022/2023).
7. Cykl wykładów: „Wprowadzenie do Pisma Świętego”. Kurs w zakresie teologii i kultury polskiej – edycja II w ramach Studium KUL dla Polonii i Polaków za granicą (II semestr, rok akademicki 2022/2023).

Działania popularyzujące Biblię

Audycja „Bazylika Grobu Pańskiego” w cyklu Niezwykłe Historie z Pocztówek (TVP Lublin, 21.03.2023).

Inne osiągnięcia i pełnione funkcje

1. Szkolenie z zakresu doskonalenia kompetencji pracowniczych – Kurs języka niemieckiego (luty 2022 – styczeń 2023) zakończony certyfikatem TELC z poziomu B2 (egzamin: 11.01.2023).
2. Redaktor sekcji „Varia” w *The Biblical Annals*.

10. Ks. prof. dr hab. Henryk Drawnel SDB

Rozdziały w monografiach

1. "Introduction", J.T. Milik (†), *Les livres des patriarches. Édition des textes, traduction et commentaire. I. Testament de Lévi* (red. H. Drawnel) (Etudes Bibliques NS 95; Leuven: Peeters 2022) 1–88.
2. "Enoch at the Ends of the Earth: Horizon-Based Astronomy and the Stars in 1 Enoch 33–36", *Science in Qumran Aramaic Texts* (red. I. Fröhlich) (Ancient Cultures of Sciences and Knowledge; Tübingen: Mohr Siebeck 2022) 143–172.

Książka pod redakcją

J.T. Milik (†), *Les livres des patriarches: Édition des textes, traduction et commentaire. I. Testament de Lévi. Introduction par Henryk Drawnel SDB* (red. H. Drawnel) (Etudes Bibliques NS 95; Leuven: Peeters 2022).

Artykuł naukowy

„The Literary Structure of the Flood Account in the Animal Apocalypse,” *The Biblical Annals* 13/3 (2023) 395–417.

Realizacja grantów naukowych

1. Pozyskanie i realizacja w roku 2022 (wrzesień–grudzień) grantu Ministerstwa Edukacji i Nauki „Doskonała Nauka – Społeczna odpowiedzialność nauki”. Moduł: Wsparcie konferencji naukowych. Tytuł: „Od Księgi Henocha do Czwartej Księgi Sybillyńskiej. Apokryfy Starego Testamentu – pomiędzy tradycją a innowacją” (projekt nr: DNK/SP/548468/2022).
2. Grant Wydziału Teologii: „The Creation of a 364-Day Year in 1 Enoch 72” (2023).

Działalność sympozjalna

1. Organizacja sympozjum „Od Księgi Henocha do Czwartej Księgi Sybillyńskiej. Apokryfy Starego Testamentu – pomiędzy tradycją a innowacją” (KUL, Lublin, 23–24.11.2022).
2. Referat: „Potop w tekście etiopskim Apokalipsy Zwierząt (1 Hen. 89:1–9) w kontekście literatury starożytnej Mezopotamii”, sympozjum „Od Księgi Rodzaju do Czwartej Księgi Sybillyńskiej” (KUL, Lublin, 23–24.11.2022).
3. Referat: „*In Order, By Measure, and Weight: Between Professional Education and Aramaic Literacy*”, konferencja „Apocalypticism and Authority” (Uniwersytet Kopenhaski, Kopenhaga, Dania, 16–17.08.2023).

Kwerenda biblioteczna

Papieski Instytut Biblijny (Rzym, 1.10.2022 – 30.06.2023).

Recenzje wydawnicze artykułów naukowych

Dead Sea Discoveries (2 recenzje)

Inne osiągnięcia i pełnione funkcje

1. Członek Komitetu Redakcyjnego (Editorial Board) czasopisma *Dead Sea Discoveries*.
2. Redaktor sekcji Literatura Międzytestamentalna w *The Biblical Annals*.
3. Redaktor serii *Studia Biblica Lublinensia*.
4. Dyrektor Ośrodka Badań nad Judaizmem Drugiej Świątyni.

11. Ks. prof. dr hab. Dariusz Dziadosz

Artykuł naukowy

„The Covenants of the Patriarchs with Foreigners at Beersheba. The Historical and Legal Background of the Traditions in Gen 21:22–24, 25–33 and Gen 26:26–31”, *The Biblical Annals* 13/3 (2023) 1–31.

Realizacja grantu naukowego

Współpraca w publikacji pokonferencyjnych materiałów z międzynarodowego sympozjum naukowego „The Stranger in the Bible and the Ancient Near East/Lo straniero nella Bibbia e nel Vicino Oriente Antico” (KUL, Lublin, 25–26.10.2022) w ramach realizacji grantu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na lata 2019–2022 (028/RID/2018/19) (współudział ks. dr Krzysztof Napora, ks. dr Arnold Zawadzki).

Działalność sympozjalna

1. Referat: „Mistrz wzywający do wypłynięcia na głębię. Jana Pawła II reлектura opisu powołaniu pierwszych uczniów w trzeciej Ewangelii (Łk 5,1–11)”, konferencja krajowa: „Fundacja Pomocy Młodzieży „Wzrastanie” imienia Jana Pawła II w hołdzie swemu Świętemu Patronowi” (Przeworsk, 16.05.2023).
2. Referat: „Źródło w Starym Testamencie”, konferencja krajowa XXXIII Ogólnopolski Zjazd Szkół im. Jana Pawła II „Gdzie jesteś źródło?” (Zręcin, 16.06.2023).
3. Organizacja konferencji krajowej: XXXIII Ogólnopolski Zjazd Szkół im. Jana Pawła II „Gdzie jesteś źródło?” (Zręcin, 16.06.2023).

Staż naukowy

„Seminario di aggiornamento per docenti e studiosi di Sacra Scrittura: Testi e versioni dell’AT: dalla critica testuale alla critica letteraria”, Papieski Instytut Biblijny (Rzym, 23–27.01.2023).

Promocja obronionej rozprawy doktorskiej

Krystian Malec, *Manifestacje rúah רוח w deuteronomistycznej historiografii Izraela. Analiza historyczno-krytyczna wybranych tradycji Joz–2Krl* (KUL; Lublin 2023).

Promocje obronionych prac magisterskich

1. Marcin Piotrowski, *Kobiety w wojennych realiach biblijnej epoki sędziów. Studium historyczno-krytyczne wybranych passusów zbioru tradycji Sdz 4,1–5,31* (UPJP II; Kraków 2023).
2. Łukasz Juszczyk, *Genealogia rodu Abrahama kluczem do teologicznej lektury cyklu tradycji Rdz 12,1–25,18. Studium historyczno-krytyczne Rdz 11,27–32* (UPJP II; Kraków 2023).

Promotorstwo prac dyplomowych

1. Praca licencjacka z teologii biblijnej: Patryk Pikuliński, *Deuteronomistyczna koncepcja konfrontacji Eliasza z Achabem. Studium historyczno-krytyczne 1Krl 17,1; 18,1–2.41–46* (KUL; Lublin 2023).
2. Praca licencjacka z teologii biblijnej: Arkadiusz Wojnicki, *God as Guardian and Enemy of the Human Soul/Life. The Cultural and Theological Code of the nepeš in 1 Sam 25:29* (KUL; Lublin 2023).

Recenzje wydawnicze książek

1. M. Baranowski, *Księga Powtórzonego Prawa. Wstęp. Przekład z oryginału. Komentarz* (Nowy Komentarz Biblijny. Stary Testament 5; Częstochowa: Edycja Świętego Pawła 2022).
2. W. Pikor, *Księgi historyczne Starego Testamentu. Wprowadzenie do zagadnień literackich, historyczno-krytycznych i teologicznych* (Biblioteka Szkoły Dabar 5; Pelplin: Bernardinum 2023).

Recenzje wydawnicze artykułów naukowych

1. *The Biblical Annals* (1 recenzja)
2. *Biblica et Patristica Thorunensia* (2 recenzje)
3. *Ethos* (1 recenzja)
4. *Verbum Vitae* (1 recenzja)
5. *Teologia i Człowiek* (1 recenzja)

Działalność dydaktyczna poza KUL

Wykłady w Wyższym Seminarium Duchownym w Przemyślu.

Inne osiągnięcia i pełnione funkcje

1. Członek Zarządu Stowarzyszenia Biblistów Polskich.

2. Członek Rady Programowej (Stary Testament) *Urbaniana University Journal. Euntes Docete* (Rivista quadrimestrale della Pontificia Università Urbaniana di Roma).

12. Ks. dr Krzysztof Kinowski

Recenzja książki

H.M. Patmore – J. Lossl (eds.), *Demons in Early Judaism and Christianity. Characters and Characteristics* (Ancient Judaism and Early Christianity 113; Leiden – Boston, MA: Brill 2022), *The Biblical Annals* 13/1 (2023) 197–200.

Działalność sympozjalna

Referat: „Asyryjskie interesy handlowe w Fenicji za czasów Tiglat-Pilesera III (744–727 przed Chr.) na podstawie Listu z Nimrud ND 2715”, „Ekonomia w Biblii. Biblia w ekonomii” (KUL, Lublin, 23.03.2023).

Szkolenia i kwerendy biblioteczne

1. „Seminario di aggiornamento per docenti e studiosi di Sacra Scrittura: Critica textus” (Papieski Instytut Biblijny, Rzym 23–27.01.2023).
2. Kwerenda biblioteczna w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie (19–29.01.2023).

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Wykłady oraz ćwiczenia z Pisma Świętego (Wyższe Seminarium Duchowne w Gdańsku).
2. Wykłady z Pisma Świętego dla słuchaczy studium podyplomowego (Instytut Teologiczny Archidiecezji Gdańskiej).
3. Wykłady z Pisma Świętego dla studentów jednolitych studiów magisterskich (Instytut Teologiczny Archidiecezji Gdańskiej).

Działania popularyzujące Biblię

Wykłady w Telewizyjnym Uniwersytecie Biblijnym (TV Trwam, Toruń).

Inne osiągnięcia i pełnione funkcje

1. Członek zespołu redakcyjnego *Verbum Vitae*.
2. Członek Stowarzyszenia Biblistów Polskich.
3. Członek Associazione Ex-alumni ed Ex-alunne del Pontificio Istituto Biblico a Roma.

13. Ks. dr hab. Marcin Kowalski, prof. KUL

Monografia

P. Śliwiński [współautor], *Jutro Święto. Rok ABC* (Kraków: Stacja7 2022).

Rozdziały w monografiach lub podręcznikach

1. „Lew w starciu z orłem. Krytyczna ocena antyimperialnej lektury Pawła”, *Któż potrafi opowiedzieć dzieła miłosierdzia Bożego. Księga pamiątkowa ku czci ks. prof. dra hab. Stanisława Hałasa SCJ* (red. T.M. Dąbek – S. Witkowski – B. Zbroja) (Kraków: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie. Wydawnictwo Naukowe 2022) 159–192.
2. „Divine and Human Spirit in Rom 8:16: Paul and Epictetus on Free Will”, *Biblical Anthropology. A Message for Contemporary People* (red. M. Kowalski) (Seria Myśli Teologicznej 111; Kraków: WAM 2023).

Książka pod redakcją

Biblical Anthropology. A Message for Contemporary People (Seria Myśli Teologicznej 111; Kraków: WAM 2023).

Artykuły naukowe

1. „*Holy War* in Corinth: The Apocalyptic Background of Paul’s Struggle against Opponents in 2 Cor 10:3–6”, *Religions* 14/5 (2023) 630.
2. „The Lion Against the Eagle: A Critical Appraisal of the Anti-Imperial Reading of Paul”, *Collectanea Theologica* 93/2 (2023) 57–103.

Recenzja

Christoph Heilig, *The Apostle and the Empire. Paul’s Implicit and Explicit Criticism of Rome* (Grand Rapids, MI: Eerdmans 2022), *The Biblical Annals* 13/2 (2023) 379–383.

Realizacja grantów naukowych

1. Realizacja grantu Regionalnej Inicjatywy Doskonałości (RID): dofinansowanie udziału w konferencji „Romans 8 through the Lens(es) of Pauline Research Past and Present”, 21–25 września, 2022, Universität Wien, wygłoszenie referatu i przygotowanie publikacji „The Deeds of the Body and the Role of the Spirit in Rom 8:13”.
2. Realizacja grantu Regionalnej Inicjatywy Doskonałości (RID) na dofinansowanie publikacji *The Spirit in Romans 8: Paul, the Stoics, and Jewish Authors in Dialog* (Vandenhoeck and Ruprecht).
3. Realizacja grantu Wydziału Teologii na udział w sympozjum European Association of Biblical Studies w Syrakuzach we Włoszech (10–13.07.2023), wygłoszenie referatu

i publikację artykułu „Holy War’ in Corinth. The Apocalyptic Background of Paul’s Struggle with Opponents in 2 Cor 10:3–6”.

4. Realizacja zadania zleconego przez Ministerstwa Edukacji i Nauki, „Centrum A.J. Heschela KUL 2022/2023”.

Działalność sympojalna

1. Referat: „Apokaliptyczne oblicze przeciwników Pawła w 2 Kor 10–13”, symposium „Od Księgi Henocha do Czwartej Księgi Sybillyńskiej. Apokryfy Starego Testamentu – pomiędzy tradycją a innowacją” upamiętniające życie i twórczość prof. dr. hab. Ryszarda Rubinkiewicza SDB (1939–2011) (KUL, Lublin, 23–24.11.2022).
2. Referat: „Holy War’ in Corinth. The Apocalyptic Background of Paul’s Struggle with Opponents in 2 Cor 10:3–6”, European Association of Biblical Studies Annual Conference (Syracuse, Italy, 10–13.07.2023).

Kwerenda biblioteczna

Papieski Instytut Biblijny w Rzymie (15–22.04.2023).

Recenzje wydawnicze artykułów naukowych

1. *Religions* (2 recenzje).
2. *Biblica* (2 recenzje).
3. *Collectanea Theologica* (1 recenzja).
4. *Wrocławski Przegląd Teologiczny* (1 recenzja).
5. *Verbum Vitae* (1 recenzja).

Działania popularyzujące Biblię

1. Programy telewizyjne w TV Trwam („Telewizyjny Uniwersytet Biblijny”) i TVP 1 („Między Ziemią a Niebem”), TVP Kielce („Siewcy Słowa”), TVP Kraków.
2. Audycje w Radiu Maryja („Szukając Słowa Bożego”), Radiu Kielce („Co Biblia mówi o...?”), Radiu Warszawa, Radiu Plus oraz Radiu eM.

Inne osiągnięcia i pełnione funkcje

1. Redaktor kwartalnika *The Biblical Annals*.
2. Członek Papieskiej Komisji Biblijnej.
3. Moderator Dzieła Biblijnego Diecezji Kieleckiej.
4. Członek Komitetu Redakcyjnego *Biblii Tysiąclecia* (wydanie 6).
5. Dyrektor Centrum Relacji Katolicko-Żydowskich im. Abrahama J. Heschela.

14. Ks. dr hab. Adam Kubiś, prof. KUL

Książki pod redakcją

1. K. Anderson – D. Keating, *List św. Jakuba, Pierwszy List św. Jana, Drugi List św. Jana i Trzeci List św. Jana* (Katolicki Komentarz do Pisma Świętego; Poznań: W drodze 2023) = K. Anderson – D. Keating, *James, First, Second, and Third John* (Catholic Commentary on Sacred Scripture; Grand Rapids, MI: Baker Academic 2017).
2. K. Malec, *Księga Habakuka. Wstęp, przekład, miejsca paralelne, komentarz* (Biblia Lubelska. Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w Przekładzie z Języków Oryginalnych; Lublin: Wydawnictwo KUL 2023).
3. P. Jaworski, *Księga Malachiasza. Wstęp, przekład, miejsca paralelne, komentarz* (Biblia Lubelska. Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w Przekładzie z Języków Oryginalnych; Lublin: Wydawnictwo KUL 2023).
4. M. Zieliński, *Księga Mądrości. Wstęp, przekład, teksty paralelne, komentarz* (Biblia Lubelska. Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w Przekładzie z Języków Oryginalnych; Lublin: Wydawnictwo KUL 2023).

Artykuły popularnonaukowe

1. „Chrześcijanin ma stać się żyjącą Biblią, którą inni mają czytać. Wywiad z ks. dr. hab. Adamem Kubisiem”, *Znak Łaski* 95/2 (2022) 12–19.
2. „Ewangelia największym wyzwaniem. Rozmawia Alina Ziętek-Salwik”, *Niedziela* 40 (2022) 6.

Realizacja grantów naukowych

1. Kierownik grantu w programie „Społeczna odpowiedzialność nauki” (X 2021) na powstanie teologicznego repozytorium dziedzinowego „Theo-logos”. Suma: 700 000 zł. Zespół: 9 osób. Czas realizacji: 2 lata (1.12.2021 – 30.11.2023).
2. Kierownik grantu w programie „Nauka dla społeczeństwa II” (IX 2023) na rozbudowę teologicznego repozytorium dziedzinowego „Theo-logos”. Suma: 1 330 000 zł. Zespół: 8 osób. Czas realizacji: 3 lata (1.12.2023 – 30.09.2026).

Działalność sympozjalna

1. Referat: „Doskonała miłość usuwa lęk. Wokół interpretacji 1 J 4,18”, sympozjum: „Strach, lęk, bojaźń Boża w tradycji Kościoła”, Ogólnopolska konferencja zorganizowana przez Zakład Teologii Historycznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (14–15.10.2022).
2. Referat: „Teologiczne Repozytorium Cyfrowe ‘Theo-logos’”, sympozjum: „Zbiory biblioteczne w instytucjach kościelnych – konferencja naukowa” (Biblioteka Narodowa w Warszawie, 23–25.11.2022; referat 24.11.2024).

3. Referat: „Opis stworzenia człowieka w Rdz 2 na tle kultur starożytnego Bliskiego Wschodu”, symposium katechetyczne (Instytut Teologiczno-Pastoralny w Rzeszowie, 22.04.2023).
4. Referat: „Teologiczne repozytorium cyfrowe *Theo-logos*” w pracy bibliisty”, 60. Sympozjum Bibliistów Polskich (Tarnów, 22.09.2023).
5. Referat: „Apostazja w źródłach biblijnych”, symposium: „Podwawelskie spory o kształt wiary 5: Odejścia z Kościoła” (UPJP II, Kraków, 25–26.10.2023).
6. Referat: „Baza „Theo-logos” – powstanie, cele, zasoby”, symposium: „Teolog – bibliografia – Internet” (KUL, Lublin, 8.11.2023).
7. Organizacja międzynarodowej konferencji: „The Concept of Mercy in the Book of Psalms / Idea miłosierdzia w Księdze Psalmów”, z cyklu „Colloquia Kolbuszoviensia. Christian and Jewish Conversations on Psalms” (Dawna synagoga, Kolbuszowa, 22.08.2022).

Kwerenda biblioteczna

Papieski Instytut Biblijny (Rzym, 13–22.05.2022).

Recenzja obronionej rozprawy doktorskiej

Izabela Kulik-Izidorczyk, *Koncepcja miłości Boga w Pierwszym Liście Świętego Jana* (UPJP II; Kraków 2023). Promotor: ks. dr hab. Stanisław Witkowski MS.

Promotorstwo pracy magisterskiej

Michał Kot, *Znaczenie śmierci Chrystusa w świetle znaków towarzyszących ukrzyżowaniu Jezusa w relacji Ewangelii Mateusza (27,45–53)* (KUL; Lublin 2023).

Recenzje wydawnicze artykułów naukowych

1. *Biblica et Patristica Thorunensia*.
2. *Religions*.
3. *Studia Salvatoriana Polonica*.
4. *Saeculum Christianum*.
5. *Teologia i Moralność*.
6. *Polonia Sacra*.

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Cykl wykładów: „Pisma Janowe”, WSD Rzeszów.
2. Cykl wykładów: „Literatura mądrościowa”, WSD Rzeszów.
3. Cykl wykładów: „Wprowadzenie w biblijną historię zbawienia”, WSD Rzeszów.
4. Wykład: „Corpus Johanneum”, Akademia Katolicka w Warszawie (12.02; 15.02; 1.03.2022).

5. Wykład: „Ewangelia Mateusza. Zagadnienia literackie, historyczne i teologiczne”, Akademia Biblijna Diecezji Rzeszowskiej (5.11.2022).
6. Wykład: „Ewangelia Marka. Zagadnienia literackie, historyczne i teologiczne”, Akademia Biblijna Diecezji Rzeszowskiej (3.12.2022).
7. Wykład: „Pneumatologia Janowa”, Szkoła Eliasza, Nowy Sącz (21.01.2023).
8. Wykład: „Angelologia biblijna: Kim są i skąd się wzięły anioły?”, Akademia Biblijna Diecezji Rzeszowskiej (18.02.2023).
9. Wykład: „Pasja Jezusa według Ewangelii św. Jana”, Szkoła Biblijna Joanneum, Akademia Katolicka w Warszawie (18.03.2023).
10. Wykład: „Wiara i niewiara we współczesnym świecie: Wiara w Biblii”, Instytut Wyższych Studiów Teologicznych w Rzeszowie (7.10.2023).
11. Wykład: „Jezus Chrystus – centrum wszechświata: obraz Jezusa w Ewangeliach synoptycznych i pismach Janowych”, Instytut Wyższych Studiów Teologicznych w Rzeszowie (18.11.2023).

Działania popularyzujące Biblię

1. „Radość w Biblii”, Radio Via, Rzeszów (10.10.2022).
2. „Drugoplanowe postaci Adwentu”, Radio Via, Rzeszów (26.11.2022).
3. „Gwiazda betlejemska – rozumienie”, Radio Via, Rzeszów (24.12.2022).
4. „Biblijne kobiety”, Radio Via, Rzeszów (4.03.2023).
5. „Zmartwychwstanie – jak w nie uwierzyć?”, Polskie Radio Rzeszów (5.04.2023).
6. „Triduum Sacrum a Wielka Sobota”, Radio Via, Rzeszów (8.04.2023).
7. „Symbolika wody w świecie starożytnym oraz w Biblii”, Polskie Radio Rzeszów (10.04.2023).
8. „Tajemnice wyspy Patmos”, Polskie Radio Rzeszów (15.06.2023).
9. „Ziemia Święta – piąta Ewangelia”, Katolickie Radio Via (9.09.2023).
10. „Izrael, podróże na styku kultur i religii”, Polskie Radio Rzeszów (14.09.2023).
11. Warsztaty biblijno-archeologiczne Szkoły DABAR: „Pascha Jezusa” w Izraelu wraz z s. dr hab. Judytą Pudelko, ks. dr. Krzysztofem Naporą, o. dr. Jakubem Waszkowiakiem OFM oraz o. prof. Eugenio Alliatą OFM (4–15.07, 18–29.07, 16–30.08.2023).

Pełnione funkcje

1. Redaktor naczelny kwartalnika *Verbum Vitae*.
2. Redaktor serii Lublin Theological Studies (Vandenhoeck & Ruprecht).
3. Redaktor naukowy Biblii Lubelskiej (Wydawnictwo KUL).
4. Redaktor serii Biblioteka Szkoły DABAR.
5. Wiceprezes Stowarzyszenia na Rzecz Wspierania Bibliistyki „Verbum Sacrum”.
6. Członek Zespołu ds. Umieędzynarodowienia na Wydziale Teologii KUL.
7. Członek Uniwersyteckiej Komisji Wydawniczej KUL (od 16.03.2023 r.).

15. Dr hab. Krzysztof Mielcarek, prof. KUL

Monografia

Ojciec na ziemi w dziele Łukasza (Lublin: Wydawnictwo KUL 2023).

Artykuł naukowy

„The Characterisation of Joseph by Matthew (Matt 1–2; 13:55)”, *The Biblical Annals* 13/2 (2023), 335–362.

Recenzja wydawnicza książki

A. Draguła, *Syn marnotrawny. Biografia ocalenia* (Biblioteka „Więzi” 388; Warszawa: Towarzystwo „Więź” 2022).

Artykuły popularnonaukowe

1. „Święta i tradycje biblijne: Święto Przebłagania – Jom Kippur”, *Krag Biblijny* 51 (2023) 109–118.
2. „Święta i tradycje biblijne: Święto Poświęcenia Świątyni – Chanuka”, *Krag Biblijny* 52 (2023) 121–127.

Realizacja grantu naukowego

Grant z programu Ministerstwa Edukacji i Nauki „Doskonała Nauka”: aktualizacja, tłumaczenie i publikacja monografii naukowej: *Jerusalem or Hierosolyma. Exploring the Semitic and Hellenistic onomastic Notions in Luke’s Work* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 2023).

Działalność sympozjalna

1. Referat: „Purpura i bisior, czyli chrześcijanin wobec luksusu (Łk 16,19–31)”, symposium: „Ekonomia w Biblii. Biblia w ekonomii” (Lublin, KUL, 22.03.2023).
2. Referat: „The Earthly Paternity of Zechariah and Joseph in the Service of the Narrative and Theological Plan of Lukan Work: Characterization of Two Characters from Luke 1–2”, Siracusa Annual Conference of EABS (Istituto Superiore di Scienze Religiose San Metodjo, Włochy, 10–13.07.2023).
3. Referat: „Dzieje Apostolskie jako obraz Kościoła Synodalnego”, Doroczne Sympozjum Towarzystwa Teologów Dogmatyków (Konstancin Jeziorna, 11–13.09.2023).
4. Referat: „Ojciec na ziemi i Ojciec w niebie według Trzeciego ewangelisty”, 60. Symposium Biblistów Polskich (Tarnów, 20–22.09.2023).

Szkolenie

I Ogólnopolska Konferencja Szkół Doktorskich (Łódź 30–31.03.2023).

Promocja pracy magisterskiej

Ashur Temurazovi, *Wskrzeszenie córki Jaira w Mk 5, 22–24.35–43 w świetle aramejskiej tradycji tekstowej* (Lublin, KUL).

Recenzja wydawnicza artykułu naukowego

Religions (1 recenzja).

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Cykl wykładów: „Ewangelie Synoptyczne”, Kolegium Filozoficzno-Teologiczne Polskiej Prowincji Dominikanów (Kraków).
2. Cykl wykładów: „Historia zbawienia”, Kolegium Filozoficzno-Teologiczne Polskiej Prowincji Dominikanów (Warszawa).
3. Cykl wykładów: „Wprowadzenie do Pięcioksięgu”, Kurs Formacji Biblijnej (Lublin).
4. Cykl wykładów: „Wprowadzenie do Pisma Świętego”, Studium Dominicanum (Warszawa).
5. Cykl wykładów: „Wstęp do Pisma Świętego”, Dominikańskie Studium Filozofii i Teologii (Kraków).
6. Cykl wykładów: „Ewangelia św. Mateusza”, Dominikańskie Studium Filozofii i Teologii (Kraków).

Pełnione funkcje

1. Dyrektor Szkoły Doktorskiej KUL.
2. Członek Senackiej Komisji ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą.
3. Członek Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Wychowania.
4. Recenzent w postępowaniu habilitacyjnym dra Sławomira Zatwardnickiego (grudzień 2022).

16. Ks. dr Krzysztof Napora SCJ**Rozdział w monografii**

„Księga Wyjścia”, M.S. Wróbel *et al.*, *Komentarz do Księgi Rodzaju, Księgi Wyjścia, Księgi Kapłańskiej, Księgi Liczb, Księgi powtórzonego Prawa* (Komentarz Teologiczno-Pastoralny do Biblii Tysiąclecia 1; Poznań: Pallottinum 2023) 95–170.

Artykuł naukowy

„Tradycja «nie-kapłańska» (nie-P) w Prehistorii biblijnej (Rdz 1–11)”, *Zeszyty Naukowe Stowarzyszenia Biblistów Polskich* 20 (2023) 319–333.

Recenzja pracy licencjackiej

Patryk Pikuliński, *Deuteronomistyczna koncepcja konfrontacji Eliasza z Achabem. Studium historyczno-krytyczne 1Krl 17,1; 18,1–2.41–46* (Lublin, KUL).

Artykuły popularnonaukowe

1. „Faryzeusz i celnik”, *Czas Serca* 174 (2022) 20–21.
2. „Czy innego mamy oczekiwać?”, *Czas Serca* 175 (2022) 20–21.
3. „A ja wam powiadam...”, *Czas Serca* 176 (2023) 20–21.
4. „Zaśpiewam pieśń o winnicy...”, *Czas Serca* 177 (2023) 20–21.
5. „Czemu zwątpilem...?”, *Czas Serca* 178 (2023) 20–21.

Działalność sympozjalna

1. Współorganizacja Międzynarodowych Jesiennych Dni Biblijnych „The Stranger in the Bible and the Ancient Near East” (KUL, Lublin, 25–26.10.2022).
2. Referat: „Czy miłość była «na początku»? Miłość w Rdz 1–11. *Misericordias Domini in aeternum cantabo* (Ps 88,2)”, symposium biblijne z okazji wręczenia księgi pamiątkowej ks. prof. dr. hab. Stanisławowi Hałasowi SCJ (Kraków, 9.12.2022).
3. Wystąpienie pt. „Property in the Hebrew Bible” podczas spotkania Europejskiej Sercańskiej Komisji Teologicznej w Neustadt (2–5.02.2023).
4. Organizacja Symposium Biblijnego „Ekonomia w Biblii. Biblia w ekonomii” (KUL, Lublin, 22.03.2023).

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Wykłady ze Starego Testamentu w Wyższym Seminarium Misyjnym Księży Najświętszego Serca Jezusowego w Stadnikach.
2. Wykłady z hermeneutyki biblijnej oraz archeologii i geografii biblijnej dla Szkoły Biblijnej Collegium Joanneum w Warszawie (Warszawa, 19.11.2023; 8 godzin).
3. „«Pamiętam wierność twojej młodości, miłość twego narzeczeństwa...» (Jr 2,2)”. Cykl 7 wykładów na temat Księgi Wyjścia dla Szkoły Biblijnej Archidiecezji Gdańskiej (16–18.12.2022).
4. Wykłady biblijno-pastoralne na temat Księgi Wyjścia dla Postulatu Sióstr Franciszkanek Misjonarek Maryi (Stadniki, 18–24.06.2023).

Działania popularyzujące Biblię

1. Spotkania Kręgu Biblijnego w Parafii pw. Dobrego Pasterza w Lublinie.
2. Spotkania Lectio Divina dla wspólnoty Postulatu Sióstr Franciszkanek Misjonarek Maryi (Stadniki).
3. Udział w audycji „Szukając Słowa Bożego” w Radiu Maryja (13.01.2023).
4. Udział w audycji „Szukając Słowa Bożego” w Radiu Maryja (16.06.2023).
5. Cykl konferencji na temat tajemnicy Serca Boga w Biblii w ramach XIII rekolekcji Na Fali Wielbienia (Licheń Stary, 27.06 – 2.07.2023).

6. Udział w audycji „Szukając Słowa Bożego” w Radiu Maryja (11.08.2023).
7. Cykl konferencji biblijno-pastoralnych dla wspólnoty Instytutu Życia Konsekwowanego Chrystusa Króla.
8. Cykl konferencji biblijno-pastoralnych dla wspólnoty Sióstr Nazaretanek w Lublinie.

Pełnione funkcje

1. Skarbnik Stowarzyszenia na rzecz Wspierania Bibliistyki „Verbum Sacrum”.
2. Członek Sercańskiej Komisji Teologicznej Europy.

17. Ks. dr hab. Andrzej Piwowar, prof. KUL

Artykuł naukowy

„The Sick Person’s Relationship with God in the Healing Process According to Ben Sira (Sir 38:9–11)”, *The Biblical Annals* 12/4 (2022) 473–501.

Działalność sympozjalna

Referat: „«Pożyczka w nauczaniu Syracha» (Syr 29,1–7)”, sympozjum „Ekonomia w Biblii. Biblia w ekonomii” (KUL, Lublin, 21.03.2023).

Recenzja wydawnicza artykułu

Wrocławski Przegląd Teologiczny (1 recenzja).

Inne osiągnięcia i pełnione funkcje

1. Wicedaktor naczelny *Verbum Vitae*.
2. Członek Rady Programowej dla kierunku Teologia i Nauki o Rodzinie.
3. Członek Uniwersyteckiej Komisji ds. Oceny Grantów z Komponentem Międzynarodowym.
4. Członek Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.
5. Członek Wydziałowej Komisji Grantowej.

18. Ks. prof. dr hab. Stefan Szymik MSF

Monografia

Ziemia Przymierza. Geografia i archeologia biblijna w zarysie (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Bibliistyki 14; Lublin: Wydawnictwo KUL 2022).

Rozdział w monografii

„Kobieta błogosławi kobietę. Biblijne zwiastuny kultu maryjnego (Łk 1,42; 11,27),” *Jest nadzieja, bo jest Niepokalana* (red. B. Kulik) (Pelplin: Bernardinum 2023) 25–43.

Artykuł naukowy

„Biblia o życiu poczętym i życiu przerwany,” *Teologia i Moralność* 18/1 (2023) 9–20.

Recenzja książki

Sławomir Zatwardnicki, *Biblia „po katolicku”, czyli dlaczego nie sola Scriptura?* (Pszonica i Kąkol; Warszawa – Poznań: W drodze 2023), *Verbum Vitae* 41/2 (2023) 459–463.

Realizacja grantów naukowych

1. Grant Regionalnej Inicjatywy Doskonałości (RID) na publikację książki: *Ziemia przymierza. Geografia i archeologia biblijna w zarysie* (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Bibliistyki 14; Lublin: Wydawnictwo KUL 2022).
2. Grant z programu Ministerstwa Edukacji i Nauki „Doskonała Nauka” związany z angielskojęzycznym przekładem monografii *Problem polemiki antyepikurejskiej w pismach Nowego Testamentu*.

Działalność sympozjalna

1. Organizacja konferencji naukowej „Uczeń mądrości, ojciec Kościoła naszych czasów” z okazji 10. rocznicy śmierci ks. prof. Józefa Kudasiewicza (KUL, Lublin, 16.11.2022).
2. Referat: „Kobieta błogosławi kobietę (Łk 1,42; 11,27). Biblijne początki kultu Maryi – Matki Bożej”, konferencja naukowa z okazji 35-lecia działalności Apostolstwa Dobrej Śmierci w Polsce „Jest nadzieja, bo jest Niepokalana” (Górka Klasztorna k. Piły, 19.11.2022).

Recenzje wydawnicze artykułów naukowych

1. *Biblica et Patristica Thoruniensia* (1 recenzja).
2. *Collectanea Theologica* (1 recenzja).
3. *Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego* (1 recenzja).
4. *Verbum Vitae* (1 recenzja).

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Wykłady z Nowego Testamentu (Literatura epistolarna), Wyższe Seminarium Duchowne Misjonarzy Świętej Rodziny w Kazimierzu Biskupim (44 godziny).
2. Wykłady z metodologii biblijnej (Metody interpretacji Pisma Świętego), Kurs Formacji Biblijnej (archidiecezja lubelska; 16 godzin).

Inne osiągnięcia i pełnione funkcje

Sekretarz „Stowarzyszenia na rzecz Wspierania Bibliistyki *Verbum Sacrum*” (od 2020 roku).

19. Ks. prof. dr hab. Henryk Witczyk**Artykuły naukowe**

1. „Fenomen profetyzmu kultycznego w Psalmach”, *Przegląd Religioznawczy* 3/289 (2023) 139–149.
2. „The Christological Dimension of Biblical Inspiration according to Gospel Testimonies”, *Biblica et Patristica Thorunensia* 16/3 (2023) 275–294.

Recenzje rozpraw doktorskich

1. H. Górka, *Psalmy Asafa w Psalterzu. Studium porównawcze w zakresie literacko-teologicznym* (UPJP II, Kraków).
2. R. Bogacki, *Alberta Vanoye koncepcja struktury literackiej „Listu do Hebrajczyków” i jej recepcja w latach 1964–1976* (UŚ, Katowice).

Recenzja wydawnicza artykułu naukowego

The Biblical Annals (1 recenzja).

Działania popularyzujące Biblię

1. Wykłady w Telewizyjnym Uniwersytecie Biblijnym (TV Trwam, Toruń, 6 wykładów).
2. Prowadzenie audycji „Szukając Słowa Bożego” (Radio Maryja, Toruń, 7 audycji).

Inne funkcje

Członek komisji habilitacyjnej ks. dr. Jacka Kucharskiego.

20. Ks. dr Arnold Zawadzki**Artykuły naukowe**

1. „«Wysmaruję wam twarze gnojówką» (Ml 2,3b). Mowa Boga do kapłanów (Ml 2,1–9) jako manifest reformy Nehemiasza. Kryzys kapłaństwa i degradacja lewitów w pierwszej połowie V wieku przed Chr.», *Biblical Annals* 13/1 (2023) 37–81.
2. „«Sprawiedliwy ginie, a nikt się tym nie przejmuje» (Iz 57,1a) – obraz judejskiej elity w inwektywach Trito-Izajasza (Iz 56–57). Kryzys przywództwa w prowincji Jehud w połowie V wieku przed Chr.», *Biblical Annals* 13/2 (2023) 251–295.

Realizacja grantu naukowego

Realizacja grantu wydziałowego. Tytuł: „Kryzys kapłaństwa lewitów w pierwszej połowie V w. przed Chr. (Ml 2,1–9)” (1.10.2022 – 30.09.2023).

Promotorstwo obronionej pracy doktorskiej

Przemysław Kubisiak, «*Moria*» jako miejsce ofiary Izaaka («*Akeda*») i Świątyni Jerozolimskiej w świetle źródeł biblijnych i rabinicznych. Analiza literacka, historyczna, archeologiczna i teologiczna (Rdz 22,1–19; 2Krn 3) (KUL; Lublin 2023).

Recenzja wydawnicza książki

P. Jaworski, *Księga Malachiasza. Wstęp, przekład, marginalia i komentarz* (Biblia Lubelska. Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w Przekładzie z Języków Oryginalnych; Lublin: Wydawnictwo KUL 2023).

Recenzje wydawnicze artykułów naukowych

1. *Verbum Vitae* (2 recenzje).
2. *Wrocławski Przegląd Teologiczny* (1 recenzja).

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Wykłady z Ewangelii synoptycznych – Seminarium Duchowne oo. Franciszkanów w Łodzi (II semestr).
2. Wykłady z pism mądrościowych Starego Testamentu – Instytut Teologiczny w Łodzi (I semestr).
3. Wykłady z pism Pawłowych – Instytut Teologiczny w Łodzi (I semestr).
4. Wykłady z historii zbawienia – Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi.
5. Wykłady z Ewangelii synoptycznych – Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi (II semestr).
6. Wykłady z pism Janowych – Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi (II semestr).
7. Wykłady z języka hebrajskiego – Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi (I semestr).
8. Wykłady z pism Pawłowych – Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi (II semestr).
9. Wykłady z Pisma Świętego z kandydatami do diakonatu stałego w Łodzi (32 godziny).
10. Seminarium magisterskie w Wyższym Seminarium Duchownym w Łodzi.
11. Seminarium magisterskie w Instytucie Teologicznym w Łodzi.

Inne osiągnięcia

1. Zastępca redaktora naczelnego *The Biblical Annals*.
2. Redaktor sekcji „Stary Testament” w *The Biblical Annals*.
3. Sekretarz Komisji ds. Rewizji Starego Testamentu Biblii Tysiąclecia.
4. Redaktor działu „Pismo Święte” w *Łódzkich Studiach Teologicznych*.
5. Złożenie wniosku do Rady Doskonałości Naukowej o wszczęcie postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauk biblijnych.

21. Ks. dr Marcin Zieliński

Recenzja

Francesco Filannino, *La fine di Satana. Gli esorcismi nel Vangelo di Marco* (Supplementi alla Rivista Biblica 67; Bologna: Edizione Dehoniane 2020), *The Biblical Annals* 12/4 (2022) 589–592.

Recenzja wydawnicza artykułu naukowego

The Biblical Annals (1 recenzja)

Działalność dydaktyczna poza KUL

Wykłady na Kursie Formacji Biblijnej w Lublinie i Chełmie (16 godzin).

Działalność popularyzująca Biblię

1. Wykłady w Telewizyjnym Uniwersytecie Biblijnym (TV Trwam, Toruń).
2. Audycja „Szukając Słowa Bożego” (Radio Maryja, Toruń).
3. Praca nad aplikacją Dzieło Biblijne (publikacja aplikacji 1.01.2022) oraz zredagowanie i napisanie tekstów biblijnych do 65 jednostek.
4. Organizacja Ogólnopolskiego Konkursu Biblijnego dla Kleryków (16.05.2023).
5. Organizacja Warsztatów Biblijnych dla Kleryków (11–16.09.2023).

Inne osiągnięcia

1. Redaktor sekcji „Recenzje” w *The Biblical Annals*.
2. Praca w Catholic Biblical Federation jako przedstawiciel Konferencja Episkopatu Polski.

Podsumowanie statystyczne

Podsumowując powyższą działalność w roku akademickim 2022/2023, można zauważyć, że w wyniku aktywności poszczególnych pracowników Instytutu Nauk Biblijnych KUL powstały:

- 4 monografie naukowe,
- 7 książek pod redakcją,
- 11 rozdziałów w monografiach,
- 16 artykułów naukowych,
- 21 artykułów popularnonaukowych,
- 27 wygłoszonych referatów na sympozjach naukowych (zarówno krajowych, jak i międzynarodowych),
- 3 rozprawy doktorskie,
- 4 obronione prace magisterskie,
- 6 recenzji wydawniczych książek,
- 49 recenzji wydawniczych artykułów naukowych.

